

Dato: 27.04.2026

Sagsnr.: 04-01.00-K04-1-26

Vej, Park og Miljø
Stadsgartnerteamet

Hvidbog over hørings svar vedrørende udkast til udviklingsplan for Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads 2026-2035.

Dette notat opsummerer de skriftlige hørings svar, som forvaltningen har modtaget på den eksterne høring af udkastet til udviklingsplan for Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads. Samtidig redegøres for hvordan forvaltningen har behandlet disse hørings svar.

Udkastet til udviklingsplanen har været i høring fra den 8. januar 2026 til den 13. februar 2026. Planen er sendt til de høringsberettigede parter jf. fredningsbestemmelserne § 5, stk. 6.:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Botanisk Forening
- Vanløse Lokaludvalg
- Københavns Kommune

Derudover er den sendt til:

- Medlemmerne af Det Grønne Råd på Frederiksberg
 - Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådets Københavnsafdeling, Cyklistforbundet – Frederiksberg Lokalforening, Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, Dansk Ornitologisk Forening, Fonden for Træer og Miljø, Dansk Jægerforbund, Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg, Spejderne på Frederiksberg, Frederiksberg Erhverv, NOAH og Klimabevægelsen i Danmark.
- Frederiksberg Forsyning
- Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg
- Banedanmark
- Handicaprådet på Frederiksberg
- Frederiksberg Seniorråd

Der er modtaget syv hørings svar, og herudover er der kommet et ønske fra en borgergruppe på Grøndalsvej, som har deltaget i "walk and talk" med borgere i sensommeren 2025, og de er informeret om at deres svar indgår i hørings svarene. Så i alt er der otte svar. Resume af svarene fremgår af nedenstående skema.

Nr.	Høringspart	Høringsberettiget jf. fredning	Hørings svar omhandler
1	Fonden for Træer og Miljø		<p>Helt overordnet synes jeg at det er et meget velbeskrevet projekt!</p> <p>Der er kommenteret direkte i en kopi af udviklingsplanen. Kommentarer om planter, dyre- og plantnavne er taget til efterretning, og er rettet i den endelige udviklingsplan. Øvrige bemærkninger er behandlet nedenfor.</p>
2	Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg		<p>FBLF finder det meget positivt, at kommunen har taget skridt til at udmønte kommunens visioner om at være på forkant som en storbykommune med et markant grønt tilsnit. FBLF finder det desuden prisværdigt, at der i planens ambitiøse beskrivelse og analyse fokuseres på aspekter, til gavn for såvel det grønne miljø og dyreliv som for borgere i henseende til de rekreative faciliteter.</p> <p>FBLF finder det hensigtsmæssigt at inddrage hensynet til klimatilpasning, samt fokus på de trafikale forhold. På det konkrete plan vil FBLF dog foreslå, at barren for primært hjemmehørende arter sættes højere end de 60%, hvis dette er muligt. På denne baggrund kan FBLF derfor kun påskønne kommunens initiativ til udviklingsplanen.</p>
3	Vanløse Lokaludvalg	X	Vanløse Lokaludvalg takker for muligheden for at komme med bemærkninger til høringen vedr. udkast til udviklingsplan for Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads, og har ingen bemærkninger til høringsmaterialet.
4	Københavns Kommune	X	Det er glædeligt, at Frederiksberg Kommune har udarbejdet en udviklingsplan for de områder i Frederiksberg, der er omfattet af samme fredning som Grøndalsparken i København. Planen er udtryk for et grundigt og velunderbygget arbejde, og det vurderes, at den vil give et godt grundlag for den fortsatte pleje af de tre områder.
5	Frederiksberg Seniorråd		Vi er umiddelbart positive overfor udviklingspotentialer i de forskellige delområder. Seniorrådet har gjort sit bedste for at beskrive de positive input samt påpege elementer, vi kan undres over. Vi går i den grad ind for det grønne Frederiksberg - et sted, der kan tiltrække alle aldersgrupper.
6	Frederiksberg Handicapråd		Vi er overordnet positive over for planen.

			<ul style="list-style-type: none"> • Det overordnede sigte – at sikre en plan for pleje og udvikling af området i overensstemmelse med fredningen – er vi helt enige i. • Vi er også enige i målsætningen om, at Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads skal opleves som et sammenhængende landskabeligt forløb med klare rumlige beplantninger og tydelige parkrum, der egner sig både for ophold, leg, læring og motion og for ro og fordybelse. • Klimatilpasning er også tænkt ind i planlægningen, hvilket jo er nærliggende. • Vi kan se, at der er tænkt på tilgængelighed, idet der ved redegørelsen for udviklingspotentialer i hvert delområde er et fast punkt, der hedder Adgangsforhold og tilgængelighed. Det hilser vi velkomment. Men tilgængelighed er utilstrækkeligt behandlet i planen.
7	Cyclistforbundet på Frederiksberg		<p>Tak for det omfattende og meget gennemarbejdede materiale, som vi har læst med interesse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi ønsker at gentage et ønske om etablering af en cykelsti igennem parken fra Godthåbsvej til Flintholm St. • At det tillades at cykle gennem parken med ladcykler for alle aldre • At der etableres cykelparkering ved Femte Juni Plads
8	Borgergruppe på Grøndalsvej		<p>Har sendt et forslag om støjfjærmning i forbindelse med at Banedanmark og DSB planlægger førerløse S-tog på linje F, og at dette muligvis kan betyde ændringer i hegningen.</p> <p>Idet de mener det vil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reducere støjgener for de nærmeste naboer • øge parkens rekreative kvalitet og brugsoplevelsen for beboere og besøgende • styrke områdets samlede æstetik og identitet

De samlede høringssvar kan ses i bilag 1.

Høringssvarene og deres behandling

I nærværende notat er kommentarer og holdninger til udviklingsplanens indhold og initiativer gengivet fra de modtagne høringssvar (dog ikke altid ordret), og **opdelt efter temaer**. Efter hvert af temaerne har forvaltningen kommenteret herpå.

De fulde høringssvar kan findes på sagsnr. 04-01.00-K04-1-26.

1. Adgangsforhold og elevatorer
2. Administrative forhold
3. Affaldskurve
4. Belysning
5. Borde/bænkesæt og bænke
6. Cykling og cykelparkering
7. Dyrelivet
8. Formidling/ skiltning - QR-koder
9. Historie
10. Invasive arter og problemarter
11. Klimatilpasning
12. Programmering, herunder leg- og bevægelse
13. Snerydning
14. Støj
15. Tilgængelighed
16. Toiletter
17. Træer og buske
18. Udviklingspotentialer for områderne

1. Adgangsforhold og elevatorer

- 1.1. Frederiksberg Seniorråd udtrykker bekymring for ældre der ikke kan gå på trapper ved S-tog, og undrer sig over manglende elevator fra Godthåbsvej til Grøndals St.

Forvaltningens kommentar:

Ad 1.1. Forvaltningen er opmærksom på adgangsforholdene, men en eventuel elevator til stationen vil ligge i regi af DSB og de har ingen byggeplaner.

2. Administrative forhold

- 2.1. Københavns Kommune anbefaler, at der i forbindelse med beskrivelse af beliggenhed og afgrænsning på side 6 vises et oversigtskort med placering af områderne.

- 2.2. Københavns Kommune skriver i relation til fredningsforhold, at områderne også er omfattet af en afgørelse truffet af Natur- og Miljøklagenævnet den 31. januar 2013, med deraf følgende præciseringer vedr. § 4.
- 2.3. Københavns Kommune synes at teksten for § 10 i fredningen kan være vanskelig at forstå og foreslår en omskrivning.
- 2.4. Frederiksberg Handicapråd bemærker at der på side 11 nævnes nogle kommunale strategier som baggrund for overvejelserne i det følgende. Det er en mangel, at der her hverken nævnes kommunens Tilgængelighedsplan 2025 eller Handicappolitik 2023-2026, og ved revision af udkastet bør disse overvejes og indarbejdes, og hvis de ikke følges, bør det begrundes.
- 2.5. Cyklistforbundet bemærker, at der i udviklingsplanen er nævnt en række politikker for Frederiksberg og synes at Mobilitetspolitik – Mobilitetspolitik på Frederiksberg frem mod 2030, med god ret kunne være nævnt. Hvis gang og cykling skal være de foretrukne transportformer på Frederiksberg, er det nødvendigt at der skabes gode transportveje for cyklister og Grøndalsengen, kan være en fin grøn cykelsti fra Godthåbsvej til Flintholm St.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 2.1. Forvaltningen har indsat et oversigtskort på side 6.

Ad 2.2. Forvaltningen har indføjet den nævnte afgørelse samt suppleret med teksten: "Af § 4 vedrørende bebyggelse fremgår, at der kan etableres mindre bygninger på max 20 m², fx et toilet (stk. 1), opsættes motionsredskaber langs hovedstier (stk. 2), skaterbane, kælkebakke eller lignende (stk. 3) og ved den senere afgørelse af 31. januar 2013, at arealer med legepladser skal opretholdes som sådanne. Væsentlige ændringer af legepladsernes omfang og placering kan kun ske på grundlag af en plejeplan (stk. 4)."

Ad 2.3. Forvaltningen har rettet som foreslået: "Bestemmelserne i § 10 angår delområde C. I Frederiksberg Kommune er det kun Grøndalsengen, som ligger i delområde C, mens størstedelen af delområde C ligger i Københavns Kommune. En del af Grøndalsengen ejes af Københavns Kommune".

Ad 2.4. Forvaltningen anerkender at Tilgængelighedsplan 2025 og Handicappolitik 2023-2026 ikke er nævnt i afsnittet omhandlende kommunale planer, strategier og politikker. De er nu tilføjet i udviklingsplanen.

Ad 2.5. Forvaltningen anerkender at Mobilitetspolitik – Mobilitetspolitik på Frederiksberg frem mod 2030 ikke er nævnt i afsnittet omhandlende kommunale planer, strategier og politikker. Den er nu tilføjet i udviklingsplanen. Politikken sætter mål, der skal fremme aktive og bæredygtige transportformer og beskriver trafikhierakiet, hvor fodgængere har højeste prioritet. Det grønne område udviklingsplanen dækker er udlagt som stilleområde i kommuneplanen. Natur, biodiversitet, dyreliv og

rekreation og gang prioriteres i udviklingsplanen. Der er ikke for nuværende planer om at ændre på eksisterende stier eller adgange til udviklingsplanens områder, der udelukkende er et grønt område.

3. Affaldskurve

3.1. Frederiksberg Seniorråd ønsker moderne affaldskurve med låg, som fuglene ikke kan komme ned i.

Forvaltningens kommentar:

Ad 3.1. Forvaltningen er i gang med en generel udskiftning af affaldskurve i hele Frederiksberg Kommune fra åbne til lukkede affaldskurve, netop for at modvirke at bl.a. fugle kan hive affald op. Det er dog en bekostelig og derfor længerevarende proces at gennemføre udskiftningen. Det opleves ikke som en generel udfordring i området.

4. Belysning

4.1. Frederiksberg Seniorråd savner bedre belysning i Grøndalsengen ved stien til Grøndal St., idet ældre, der ikke kan gå på trapper, tvinges til at gå gennem parken.

Forvaltningens kommentar:

Ad 4.1. Forvaltningen er opmærksom på problemet, der også blev nævnt under "walk and talks" med borgere i sommeren 2025. Der er derfor tilføjet til udviklingspotentialerne for område 7 ved Grøndalsengen, at der kan tænkes i bedre belysning omkring adgangen til/ i hundegården og til Grøndal St. fra Godthåbsvej, af hensyn til gangbesværede. Belysningen må dog ikke genere faunaen i området mere end i dag.

5. Borde/bænkesæt og bænke

5.1. Frederiksberg Seniorråd er glade for flere ældrevenlige bænke. I et samfund med flere ældre bliver gangmotion vigtigere og vigtigere. Også gerne nogle borde og bænke hvor man kan nyde sin mad og tale til hinanden. Mange ældre har svært ved at sidde på egesveller. De synes også det er fint med bænke på Femte Juni Plads ned mod C.F. Richs Vej.

5.2. Frederiksberg Handicapråd ønsker flere bord/bænkesæt generelt og på legepladserne og flere parkbænke langs stierne, og ledelinjer bør markere at der står en bænk. Der er generelt behov for flere parkbænke langs stierne og de særligt indrettede små områder og – hvor det er muligt – bordbænke-sæt. Ved bænkerne bør ledelinjer markere, at der står en bænk.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 5.1. Forvaltningen er opmærksom på hensynet til ældre borgere og siddemuligheder med arm- og ryglæn. I planens afsnit om rekreative udviklingsmuligheder står der, at der kan opsættes flere bænke til ophold for hver 70 - 100 m, og der kan suppleres med plinte (egesveller). Der er eksempelvis planer

om flere bænke med arm og ryglæn ved stien til Flintholm St. i område 1 og på strækket ved skovstien i område 4.

Der er allerede opsat flere bordbænkesæt i området ved legepladsen i område 6, og i hundegården i område 7 og udviklingsplanen giver mulighed for at supplere med flere bl.a. ved legepladsen i Grøndalen.

Ad 5.2. Se svaret ovenfor i Ad 5.1. i relation til ønsket om flere bænke og bord/bænkesæt.

Tilgængelighedsplan 2025 omfatter ikke de grønne områder og det vil være omfattende og dyrt at lave ledelinjer gennem hele området.

6. Cykling og cykelparkering

- 6.1. Cyklistforbundet på Frederiksberg gentager et ønske fra møder i Det Grønne Råd om etablering af en cykelsti i forbindelse med at stien gennem parken skal renoveres. Det må kunne gøres, så det er sikkert at færdes i parken både for cyklister og gående. De mener ikke fredningen er til hinder for at cyklister færdes i parken. Dernæst vil de bede om, at det tillades for 'Cykling uden alder' at færdes i parken med ladcykler. For det tredje vil de bede om etablering af cykelparkering ved Femte Juni Plads, så forældre der cykler med deres børn til legepladsen har mulighed for at stille cyklen og låse den fast. De lagde mærke til at medlemmer af det grønne råd måtte stille deres cykel op ad buskadsen i forbindelse med rådets tur i Grøndalsengen.
- 6.2. Fonden for Træer og Miljø mener at cykler er et fremmedelement i forhold til vision og målsætninger og ønsker hastighedsbegrænsning på 20 km/t, der hvor cykler må færdes (i dag må man cykle i område 1 og område 2).
- 6.3. Frederiksberg Seniorråd skriver: "man generes for ofte af cyklister, der kører, hvor de ikke må – så det er bestemt ikke alle, der føler sig trygge i området – skilte hjælper ikke".

Forvaltningens kommentarer:

Ad 6.1 Det er korrekt at der på turen med Det Grønne Råd blev nævnt, at der muligvis skulle ske en renovering af stien fra hundegården nedenfor Godthåbsvej og hen til legepladsen i forbindelse med, at Frederiksberg Forsyning skal udskifte en overløbsrende i 2026, og måske ville ligge renden i stien. Imidlertid har projektet ændret sig, hvilket betyder, at den nye rende kommer til at ligge i græsset og der kommer således ikke til at ske ændringer med stien. Der er som nævnt i forbindelse med besigtigelsen heller ikke afsat midler i forbindelse med udviklingsplanen.

Det vurderes at der er god mulighed for cykling på den rolige Grøndalsvej parallelt med stien i Grøndalsengen og Grøndalen. Derudover ser Københavns Kommune på muligheder for etablering af en cykelsti i Grøndalsparken parallelt med Grøndalsengen og Grøndalen, i forbindelse med mulighedskatalog for fremtidens Grøndalspark.

Der er således ikke i udviklingsplanen lagt op til at tillade cykler herunder ladcykler. Endvidere er stierne i området ikke indrettet hertil. De vil skulle udvides væsentligt og det vil gøre indhug i de grønne arealer, hvis man skulle lave cykelsti.

I forhold til ønsket om cykelparkering, så er der allerede cykelstativ på Femte Juni Plads, lige syd for hovedstien, øst for hovedaksen og med frit udsyn til og fra legepladsen ved Femte Juni Plads. Parkering lige uden for legepladsen er ikke ønskeligt, da der er ophold og grillpladser samt plukkeområder på siden af stien til legepladsen. Derudover vil der i forbindelse med klimasikringen i Harrestrup Å projektet skulle etableres jordvolde rundt om legepladsen, som vil indskrænke pladsen yderligere. Forvaltningen vil ved behov for yderligere cykelparkering se på muligheden for etablering af yderligere cykelstativ syd for hovedstien på Femte Juni Plads.

Ad 6.2. Forvaltningen er enig med Fonden for Træer og Miljø om, at cykling også i fremtiden skal begrænses til nuværende stræk i område 1 og 2. Forvaltningen vil se på mulighederne for at begrænse cyklisterne hastighed, da oversigtsforholdene ved starten på stien til Flintholm St. er dårlige, grundet det meget smalle areal.

Ad 6.3. Forvaltningen har modtaget andre tilbagemeldinger fra brugere, der understøtter Frederiksberg Seniorråds oplevelse af cyklisteres adfærd i området. Der er heldigvis også mange, der respekterer regler og skiltning om cykling forbudt i området.

7. Dyrelivet

- 7.1. Københavns Kommune kommenterer på afsnittet "Flagermus som nøgleart i økosystemet" og teksten omkring at dødt ved kan efterlades strategisk for yderligere at understøtte deres habitater. Københavns Kommune tilføjer, at hvis der tænkes på torsoer, så er disse ikke egnede til at understøtte habitater for flagermus, da de kræver levende ved.
- 7.2. Fonden for Træer og Miljø spørger til indskrivning af eksempler på plantearter, der understøtter nataktive insekter, i relation "Flagermus som nøgleart i økosystemet".
- 7.3. Fonden for Træer og Miljø spørger til korridorer for smådyr i relation til udviklingspotentialer for landskab og natur - delområde 1.

Forvaltningens kommentar:

Ad 7.1. Forvaltningen er bekendt med information omkring torsoer, og er opmærksom på at flagermus kræver levende ved og har tilføjet bemærkning i teksten i udviklingsplanen for at tydeliggøre dette.

Ad 7.2. Forvaltningen har tilføjet: "Det kan være planter der blomstrer om natten, dufter kraftigt (især efter solnedgang), og har lyse farver der reflekterer måneskinnet. Eksempelvis kæmpe-natlys, natviol, kæmpejernurt og kaprifolie".

Ad 7.3. Stenbunker, kvashegn og tilplantning af trådhegnet langs stien, som beskrevet i udviklingsplanen, er netop med til at forbedre den grønne korridor for faunaen i området.

8. Formidling/ skiltning - QR-koder

- 8.1. Frederiksberg Seniorråd finder det unødvendigt med QR-koder i dette grønne område – det bør handle om oplevelser uden telefon.
- 8.2. Frederiksberg Handicapråd bemærker, at der på s. 35 omtales formidling om historie, flora og fauna med skilte og/eller OR-koder. Det er en god idé, men det skal nævnes, at det skal sikres, at formidlingen er tilgængelig for blinde, hvilket stiller krav til skiltens placering og udformning, samt til at de underliggende beskrivelser, der kan hentes via QR koder, er udformet, så de er tilgængelige for svagtseende og blinde. Der bør ud over QR-kode bruges sort skrift på klar kontrasterende baggrund samt gerne tillige punktskrift. Desuden hvor det er aktuelt også tegning og plan i relief til berøring.
- 8.3. Frederiksberg Handicapråd bemærker, at kommunen i andre sammenhænge har fået ekstern granskning fra God Adgang eller andre specialsagkyndige. Det bør overvejes at gøre det samme her, og hvis det ikke sker, bør det nævnes med oplysning om årsagen.
- 8.4. Frederiksberg Handicapråd bemærker, at en del steder – f.eks. for hver ende af de enkelte park-afsnit/delområder – kunne der med fordel opsættes skilte med overordnet vejvisning og plan for det pågældende parkafsnit – og naturligvis udformet som omtalt i punktet om kommunikationshandicappede.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 8.1. Forvaltningen er enig med Frederiksberg Seniorråd i, at skilte bør kunne informere i sig selv og ikke kun ved hjælp af en QR-kode. I enkelte tilfælde kan QR-koder dog være en hjælp i forhold til at begrænse skiltes størrelse. Den i udviklingsplanen nævnte skiltning er et muligt rekreativt udviklingspotentiale, som der pt ikke findes midler til.

Ad 8.2. Forvaltningen tager regler for placering og udformning af skiltning for blinde til efterretning.

Ad 8.3 Forvaltningen vil ved større anlægsprojekter i området, se på mulighederne for ekstern granskning af god adgang eller andre sagkyndige.

Ad 8.4 Forvaltningen tager idéen til efterretning, men der er som nævnt ovenfor ikke afsat midler til yderligere eller ændret skiltning i områderne pt.

9. Historie

9.1 Københavns Kommune anbefaler en præcisering omkring "at Grøndalen befinder sig i både Frederiksberg og Københavns Kommune" i det historiske afsnit, og at der skrives "Grøndalens områder i fredningens forstand", da der ikke findes et geografisk område ved navn "Grøndalen".

9.2. Københavns Kommune anbefaler en ændring i teksten omkring at "... København arbejder på, at få åen op til overfladen igen", da teksten kan tolkes som at det er den oprindelige Grøndals Å, hvilket ikke er tilfældet.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 9.1. Forslaget er taget til efterretning og teksten er rettet i udviklingsplanen.

Ad 9.2. Forvaltningen har ændret teksten jf. det foreslåede " Københavns Kommune arbejder på, at der atter etableres en å eller et vandelement gennem dele af Grøndalsparken".

10. Invasive arter og problemarter

10.1. Københavns Kommune bemærker, at agertidsel er nævnt som en problemart under regulering og drift på side 37 og 39. De nævner, at selvom agertidsel nemt breder sig og med sine stikkende blade kan være ubehagelig ved nærkontakt, er den en god plante for biodiversiteten. Adskillige insekter kan leve af og på agertidsel, fx tidselsommerfuglen, som lægger sine æg på planten, hvor også larverne udvikles. De anbefaler at bevare agertidsel, men at styre udbredelsen.

10.2. Københavns Kommune bemærker, at efeu er angivet som en problemart under regulering og drift på side 39 og 41. De nævner, at efeu er en vigtig nektarkilde for insekter, især om efteråret, hvor udbuddet af nektar er mindre. Efeu er derfor af positiv betydning for biodiversiteten. De oplever ikke at efeu generelt udgør et problem i Københavns parker, eller at den breder sig på bekostning af andre planter, medmindre den kommer så højt op i træernes kroner, at den forhindrer at disse får tilstrækkelig bladvækst.

Forvaltningens kommentar:

Ad 10.1. Forvaltningen har rettet udviklingsplanen, så det fremgår, at udbredelsen af agertidsel skal begrænses.

Ad 10.2. Forvaltningen er enige i efeus gode egenskaber som nektarkilde. Det er dog netop for at undgå at efeu når helt op i træernes kroner og skygger træer ihjel, at forvaltningen har bemærkninger omkring begrænsning af planten. Dette er nu præciseret i udviklingsplanen. Forvaltningen har desværre set flere eksempler på træer der skygges ihjel af efeu.

11. Klimatilpasning

11.1. Københavns Kommune henviser til høringssvar fra kolleger i Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold (ligeledes Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen i Københavns Kommune).

11.2. Frederiksberg Seniorråd nævner, at for dem, der bor i nærheden af Grøndalen, er et vandopsamlingsprojekt det aller vigtigste. Det bør absolut komme i første række og kan ikke vente til 2036.

Forvaltningens kommentarer:

Ad. 11.1. Frederiksberg Kommune har ikke modtaget høringsvar fra kollegerne i Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold.

Ad. 11.2. Årstallet 2036 er nævnt i relation til den generelle klimatilpasning af Frederiksberg Kommune. I relation til udviklingsplanen er de områder, hvor der forventes at ske klimatilpasning delområderne 5-7 i Grøndalsengen, og her har forvaltningen i planen skrevet at "Der kommer til at ske klimatilpasning i området i regi af Harrestrup-Å projektet, formentlig omkring 2028 og frem mod 2031".

12. Programmering, herunder leg- og bevægelse

12.1. Frederiksberg Seniorråd finder det vigtigt, at der fortsat er en balance mellem programmerede funktioner og de naturlige områder. Derudover sætter de pris på muligheder for leg og bevægelse og ser gerne, at de ældre inddrages i valg af udstyr.

Forvaltningens kommentar:

Ad 12.1. Forvaltningen er enig i, at balancen mellem det programmerede og det uprogrammerede er vigtig. De områder, som udviklingsplanen dækker, er et af de få større områder, som Frederiksberg Kommune råder over, hvor der netop er plads til uprogrammerede aktiviteter som rundbold, yoga, picnic mv.

13. Snerydning

13.1. Frederiksberg Seniorråd gør opmærksom på, at manglende snerydning gør dele af området uanvendeligt i perioder.

Forvaltningens kommentar:

Ad 13.1 Der ryddes generelt ikke sne i kommunens parker og på stier. Manglende snerydning kan gøre områder mindre fremkommelige i perioder med megen sne. Til gengæld gør dette grønne område det netop muligt for børnefamilier at komme ud med kælken eller på langrendsski. Forvaltningen kan desuden konstatere, at der går længere og længere tid imellem at vi oplever snefald, og at det når det sker som regel er ganske kortvarigt.

14. Støj

14.1. En borgergruppe på Grøndalsvej (bestående af nogle af borgerne på Grøndalsvej 14, 18, 38, 42, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58B og 60) ønsker etablering af en støjskærm i forbindelse med at DSB indfører førerløse tog og udskifter hegn. De mener, at det vil gavne beboere og parkens besøgende og skriver: "En del af Grøndalsvej ligger meget tæt på banen, og støjen fra togene påvirker både dagligliv og ophold i haverne. Samtidig fungerer Grøndalsparken som et vigtigt rekreativt område for både beboere og besøgende, og støjniveauet begrænser parkens kvalitet som opholdssted.

Forslag Vi foreslår, at der – i forbindelse med den forestående udviklingsplan og hegnsudskiftning – etableres en form for støjafskærmning mellem jernbanen og Grøndalsparken. Dette vil både: • reducere støjgener for de nærmeste beboere, • øge parkens rekreative kvalitet for beboere og besøgende, og • styrke området's samlede æstetik og identitet. Som baggrund for forslaget har vi fået foretaget en støjmåling i Grøndalsparken ved legepladsen og det rekreative område til venstre herfor. Målingen viser et gennemsnitligt støjniveau på ca. 85-90 dB ved togpassager. Ifølge Miljøstyrelsens vejledninger ligger det vejledende grænseværdiniveau for jernbanestøj i boligområder på 64 dB Lden, mens rekreative områder anbefales at ligge på 50–53 dB Lden. Det målte niveau indikerer, at det vægtede støjniveau væsentligt overskrider de vejledende grænser for rekreative opholdsarealer. Vi bemærker desuden, at Frederiksberg Kommune råder over få større kommunalt drevne rekreative parkområder, herunder bl.a. Lindevangsparken, parken foran Forum og Grøndalsparken, idet jo både Søndermarken og Frederiksberg Have drives af staten. Det gør Grøndalsparken til en af kommunens mest betydningsfulde rekreative parker og et centralt grønt åndehul, hvor der må være en fælles interesse i at styrke de rekreative kvaliteter og opholdsoplevelsen - ikke mindst i lyset af, at området yderligere forventes styrket ved åbningen af Harrestrup Å.

Kontakt med DSB. Vi har i forbindelse med forslaget været i dialog med DSB, som oplyser, at detailprojekteringen af det nye banehegn endnu ikke er påbegyndt. DSB forventer umiddelbart, at det kommende hegn vil blive udført som et stålmåttehegn. Samtidig har DSB tilkendegivet, at de er åbne for en dialog med Frederiksberg Kommune med henblik på, at en eventuel merudgift ved en støjskærmsløsning, i forhold til et standard stålmåttehegn, kan finansieres af kommunen, såfremt kommunen ønsker en mere støjdæmpende løsning integreret i parken. Som naboer til Grøndalsparken foreslår vi derfor, at Frederiksberg Kommune indleder en dialog med DSB om mulighederne for at sammentænke hegnsudskiftningen med støjdæmpende og rekreative hensyn i parken. Vi ser oplagte muligheder for, at en sådan løsning kan tænkes integreret i parkens landskabelige udtryk og samtidig bidrage til natur og biodiversitet. Mulige løsninger kunne for eksempel være: • et støjhegn beklædt med blåregn eller andre klatreplanter, der skaber en blomstrende, grøn væg og en ny visuel attraktion i parken, • en støjværnsløsning, der kan integrere insekthoteller eller fuglekasser og dermed forbinde støjdæmpning med naturpleje. Vi ser dette som en unik mulighed for at styrke Grøndalsparkens rolle som et grønt, roligt og æstetisk velfungerende byrum til gavn for både beboere og besøgende og ikke mindst parkens legeplads, hvor der er småbørnsfamilier og bedsteforældre sikkert sætte pris på et mere roligt og afdæmpet støjniveau fra de forbigående tog”.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 14.1. Forvaltningen tager det gennemarbejdede forslag fra borgergruppen på Grøndalsvej til efterretning.

Det er ikke forvaltningens opfattelse, at de besøgende i parken generelt oplever støjgener, og det er ikke noget forvaltningen ellers har fået borgerhenvendelser om.

I forhold til støjgrænser så gælder følgende:

Den vejledende grænseværdi for støj fra forbigående tog til planlægningsbrug fremgår af Miljøstyrelsens tillæg til vejledning nr.1/1997 fra juli 2007. Den relevante vejledende grænseværdi for boligområder, børnehaver, vuggestuer, skoler og undervisningsbygninger, plejehjem, hospitaler o. lign, samt for kolonihaver, udendørs opholdsarealer og bydelsparker er Grænseværdi $L_{den} = 64$ dB (Kilde: Støjhandlingsplan 2024-2029 – Banedanmark) [Støjhandlingsplan 2024 2029 endelig.pdf](#). Jf. På miljøstyrelsens hjemmeside kan man hente kort, der viser, at den vejledende støjgrænse ikke er overskredet.

Ved borgerinddragelsen i forbindelse med reovering og udvidelse af legepladsen tilbage i 2018, var der ingen bemærkninger omkring støj fra toget, men derimod mange børn, som var glade for toget og kaldte den for toglegepladsen. Det var med til at bestemme temaet for legepladsen, der er meget besøgt. Der blev også lavet en væg med glas i, så børnene har mulighed for at se toget, når det kører forbi.

I forhold til planerne om førerløse tog så har forvaltningen været i dialog med DSB. DSB forventer pt. først at begynde på at ændre i hegningen fra 2028, og at de første førerløse tog vil køre fra 2032. DSB kan ikke på nuværende tidspunkt oplyse, hvorvidt en udskiftning af hegnet er nødvendigt og i hvilken udstrækning. DSB skriver dog, at det formentlig vil være stålmåttehegn i højden 120 – 140 cm. Stålmåttehegn ligner de panelhegn (faste trådhegn) som Frederiksberg Kommune har opsat mange steder. Ved opsætning af den type hegn vil man i grønne områder oftest kunne drive hegnspælene i jorden uden at grave, hvilket er meget skånsomt overfor beplantningen langs skellet. Skal man derimod etablere en decideret støjafskærmning, vil det kræve, at man støber stolperne ned på punktfundamenter, hvilket ofte er forbundet med gravning af en rende. En støjafskærmning vil derfor være betydeligt mere skadelig for beplantningen og de mange træer langs skellet, samt ikke mindst for det dyreliv, som er afhængig af og lever i beplantningen i området.

En støjskærm på 3-4 meters højde vil blive et dominerende element i parken. Uanset om skærmen på et tidspunkt bliver begrønnet. Opførelse af et hegn vil i øvrigt skulle godkendes af Fredningsnævnet, uanset hegnets størrelse.

På den baggrund vurderer forvaltningen, at den bedste løsning er at give mulighed for at etablere en punktvis lav grøn afskærmning suppleret med buske og mindre træer, der giver mulighed for at plukke bær og frugt i delområde 4 (Skovstien) og at der suppleres med at plante flere træer og buske, i både delområde 4, delområde 5 (Parkengen), delområde 6 (Legepladsen) og delområde 7 (Engen). Dette vil også tilgodese dyrelivet i området.

15. Tilgængelighed

- 15.1. Frederiksberg Seniorråd foreslår, at der lægges flis på den grønne overgang på pladsen midt på Femte Juni Plads, da den er pløret i regn og sne.
- 15.2. Frederiksberg Handicapråd bemærker, at tilgængelighed bør indtænkes og udtrykkeligt omtales også under de generelle afsnit. Dvs. at det skal omtales og overvejes, om der er barrierer eller ej, og når der er barrierer, skal der angives løsninger på fjernelsen af barriererne. Det gælder vel at mærke barrierer for både personer med fysiske handicap (f.eks. brugere af kørestol, rollator og armstok) og personer med skjulte handicap (f.eks. syns-handicap, kognitive handicap, allergier). Vi kan her ikke se, om der har været overvejelser, f.eks. om synshandicap.
- 15.3. Frederiksberg Handicapråd bemærker, at anbefalingerne i DS-håndbog 105:2026 Udearealer for alle – sådan planlægges et tilgængeligt udemiljø bør følges. Det bør udtrykkeligt angives, om dette er sket, og hvis der er fravigelser, da hvorfor.
- 15.4. Frederiksberg Handicapråd bemærker, at der på s. 13 nævnes, at det er tilladt for personer med fysisk handicap at benytte eldrevne køretøjer i området. På s. 27 fremgår det endvidere, at fodgængere, der benytter områdernes stier, udgør den største trafikgruppe, hvilket afspejler områdets rekreative karakter. Endelig nævnes på s. 35 overvejelser om forbedringer (herunder af trampestier og mindre befæstede stier) for at øge tilgængeligheden. Det er godt. Men vi anbefaler, at det tillige bør nævnes, at stier – bortset fra trampestier – overalt bør give mulighed for passage af en eldrevet kørestol med ledsager gående ved siden af kørestolen, hvilket kræver en stibredde på mindst 1,8 m samt grusbelægning med en lille kornstørrelse. Det er sikkert ok i det meste af området, men bør nævnes udtrykkeligt for at sikre, at det stedse påses og ved udbygning etableres.
- 15.5. Frederiksberg Handicapråd bemærker, at ved trapper bør der tillige etableres ramper med en bredde på mindst 1,5 og helst 1,8 m.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 15.1. Forvaltningen er opmærksom på at den lille plads trænger til en opgradering, og dette arbejde er igangsat.

Ad 15. 2 Store dele af områderne er anlagt i begyndelsen af 1900-tallet, lang tid før tilgængelighed var et kendt begreb i planlægning. I nævner flere eksempler, hvor forholdene vil kunne forbedres, hvis området skulle omlægges. Det vil imidlertid kræve tilførsel af midler til såvel undersøgelse samt opfyldelse af anbefalingerne. Da forvaltningen ikke ændrer på eksisterende forhold, og der ingen anlægsmidler følger med planen, er der ikke mulighed for at gennemføre de store ændringer der foreslås.

Ad 15.3 Anbefalingerne i DS-håndbog 105:2026 Udearealer for alle – sådan planlægges et tilgængeligt udemiljø er ikke nævnt, da der ikke er planer om at ændre på de eksisterende forhold for nærværende, da der ikke følger anlægsmidler med udviklingsplanen.

Ad 15.4 Forvaltningen kan bekræfte at alle hovedstier har en bredde på mellem 1,8 - 2 m (på de smalleste områder på strækket til Flintholm Station i delområde 1) og op til 4 m (på et kortere stræk ved Grøndalsengen i delområderne 5-7). Hovedstierne er belagt med asfalt med OB-belægning, som er god og skridsikker at færdes på, også for ældre køretøjer.

På steder hvor der er grusbelægning, som i delområde 8 (Parkhaven) og delområde 9 (Alléen), er stierne også minimum 2 m brede og belagt med slotsgrus eller leret vejgrus som er en stabil belægning. Ved Rosenhaven lige syd for C.F. Richs Vej er stien er smallere fordi hækken er blevet for bred, her har forvaltningen derfor tilføjet at bredden af hækken må reduceres så stiens bredde og tilgængeligheden øges.

Ad. 15.5 Forvaltningen ser ikke mulighed for at etablere ramper ved alle trapper. Mange steder tillader pladsen og terrænet det ikke, og ofte er der mulighed for at få lettere adgang kort afstand derfra. Eksempelvis er der en trappe ved C.F. Richs Vej 99A ind og ud af Grøndalen, mens der ved C.F. Richs Vej 99B er niveaufri adgang ad stien.

16. Toiletter

16.1. Frederiksberg Seniorråd anbefaler, at der tænkes endnu et toilet i området.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 16.1. Forvaltningen tager anbefalingen til efterretning. Som beskrevet i udviklingsplanen er der i delområde 8 på Femte Juni Plads etableret et nyt offentligt toilet i slutningen af 2025. Der er således allerede sket en stor forbedring af toiletforholdene i området. Derudover er der også et toilet i enden ved Grøndalen, i Flintholm Svømmehal, ligesom der på københavnsiden af Flintholm St. er et offentligt toilet. Der er således ikke planer om etablering af yderligere toiletter.

17. Træer og buske

- 17.1. Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg foreslår, at barren for primært hjemmehørende arter sættes højere end de 60%, hvis dette er muligt.
- 17.2. Fonden for Træer og Miljø kommer med forslag til artsvalg til karaktertræer (eksempelvis bøg, rødæl, seljepil og skovfyr) og har bemærkninger om at tæt beplantning flere steder langs stier kan opleves utrygt, fx i delområde 4 (Skovstien), at træer kun bør kunne fældes når de er risikotræer og så foreslår de hindbær som tilføjelse til brombær i område 4 (Skovstien).
- 17.3. Frederiksberg Seniorråd skriver, at når man taler om at fokusere på det grønne, undres de over, at der er fældet så mange træer både på Københavner- og Frederiksbergssiden, så man på en strækning mellem Fuglebakken St. og Grøndal St. kan se og høre S-tog køre forbi, hvilket man ikke har kunnet tidligere. De nævner også de fremtidige førerløse tog på S-togs linje F, og at togene så formentlig vil køre oftere. Nye levende hegn gør det grønt for de gående, men bestemt ikke for beboere i lejlighedskomplekser i området. Vi ønsker i den grad plantning af flere hurtigt voksende træer.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 17.1. Vi er glade for at Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur på Frederiksberg deler kommunens fokus på at plante hjemmehørende arter. Forvaltningen arbejder generelt efter minimum 60% i nye anlæg. Stedvis vil andelen af hjemmehørende arter sagtens kunne være større.

Ad 17.2. Forvaltningen er opmærksom på at Grøndalen, Grøndalsengen og Femte Juni Plads skal være så trygge som muligt, men der er delområder, som er meget smalle, men stadig ønskes grønne og derved kan opfattes utrygge for nogen, mens andre netop sætter pris på, at kunne opleve noget mere skov- eller naturagtigt i byen.

Forvaltningen har indsat nogle af de foreslåede træarter i planen, ligesom forvaltningen har tilføjet muligheden for at plante hindbær som supplement til brombær langs banen i plukkeområdet i delområde 4 (Skovstien).

Ad 17.3. Forvaltningen fælder som udgangspunkt kun træer, når de har udviklet sig til risikotræer, eller for samfundsmæssige nødvendige tiltag, som fx klimatilpasning. Der gælder imidlertid nogle servitutter langs matrikler, der grænser op til Banedanmarks banelegemer. De medfører at Banedanmark kan beskære beplantning fra deres side, hvis beplantningen er kommet for langt ind over og for tæt på baneområder, og at kommunen ikke kan plante store træer tæt på banen. De sidste par år har forvaltningen plantet en del nye træer langs banen i Grøndalsengen, i delområderne 5-7, og der er planer om yderligere indplantninger. Da forvaltningen imidlertid forventer at Harrestrup Å klimaprojektet kommer i de nærmeste år, vil forvaltningen vente med yderligere plantetiltag, i delområde 5-7, til klimatilpasningen er gennemført.

18. Udviklingspotentialer for delområderne

Frederiksberg Handicapråd er kommet med følgende bemærkninger og idéer til udvikling af de enkelte delområder.

- 18.1. I delområde 1, på stykket med kombineret cykel- og gangsti bør stien udbedres og gøres bredere samt forsynes med klarere skiltning om adskillelsen.
- 18.2. Tilgængeligheden ved skålen i delområde 2 (Flintholm Svømmehal), se s. 39, bør undersøges og kommenteres. Der bør etableres sti for at sikre tilgængelighed. Grusstien op mod magneten ved den store opsamlingskål er alt for smal. Desuden er den et underlag af både grus og rullesten, der er meget ubehageligt at gå på for gangbesværede.
- 18.3. Broerne i delområde 3 (s. 40) bør sikres med skridsikker belægning og gelændere. Det store bump for enden af stien bør udjævnes. Den store tilhuggede træbænk skal rettes til, så den er vandret og stabil. Tjørnebuske skal klippes, så de ikke kan rage ind over gelænderet.
- 18.4. I sportsområde i delområde 4 skal træbænkene rettes til, så underlaget er vandret og stabilt.

- 18.5. Kunne man i delområderne 5-7 skabe to brede flisegange med ledelinjer til en gennemgående ny sti, som er tilgængelig for handicappede, og som kan løbe parallelt langs togskinnerne og gennem de to engområder og med tværgående stier? Jordstampede stier kunne også etableres for løbere i passende afstand fra bænkene. Græsplænerne vil også kunne bibeholdes til andre formål, picnic, solbadning og boldspil o.a.
- 18.6. I delområde 6 på legepladsen ønskes flere bordbænkesæt og nogle træstammer til børnehavebørn på besøg i Grøndalparken.
- 18.7. I delområde 7 er der temmelig stejle stier fra Godthåbsvej. Tilgængeligheden bør forbedres for blinde og svagtseende med ledelinjer i siderne, gerne metal-gelændere (brede, i passende højde og bemalede i den kendte Frederiksberg-grønne farve).
- 18.8. I delområde 7 foreslår vi, at der etableres en bred flisesti med ledelinjer i siderne, der fører ned til hundegården. Der bør opsættes et markerings-symbol – evt. en hundeskulptur eller en stor granitsten med følbare hund. Desuden ekstra borde / bænke med fliseunderlag også med ledelinjer dertil. De brede fliser giver handicappede mulighed for at kunne gå sammen med en hjælper. Ledelinjerne i siderne giver blinde mulighed for at kunne lufte sin førerhund og finde vej. Markerings symbolet gør det let at mærke / føle med stokken.
- 18.9. Den tværgående sti i delområde 7 fra togperron mod hovedstien er meget stejl. Kunne man ikke gøre den mindre stejl?
- 18.10. I delområde 7 på hjørnet af hovedstien og den tværgående sti mod stationen er en hængepil fældet og erstattet den med nåletræer. Kunne man plante en ny hængepil? Når hængepilen bliver stor, er det dejligt med en grøn parkbænk nedenunder, så man kan sidde i halvskygge om sommeren.
- 18.11. I delområde 8 mellem hovedstien og Grøndalsvej er der et stort blomsterbed på tværs, hvor man de sidste par år har plantet "vilde blomster". Man kunne udnævne dette blomsterbed til "årets tematiske blomsterbed" med en "idé boks" for brugerne så "Miljø og park" vælger årets bedste forslag, f.eks. "tulipanbed" eller "forskellige blomstrende krydderurter".
- 18.12. Parkområde i delområde 8 mellem Grøndalsvej og C.F. Richs Vej kunne med fordel hænge bedre sammen med Femte Juni Plads, altså udformes i "klassisk stil" med rosenbede, buksbom og områder isolerede med buske, f.eks. i hesteskoform med bænke. Der er her nogle brede grusområder. Personer med f.eks. rollator eller kørestol har svært ved at køre i gruset, da der er meget modstand. Og blinde kan ikke orientere sig i det brede grusområde. Vi foreslår flisegange eller tilsvarende med en enkelt ledelinje i begge sider forbi bænkene med f.eks. knoppe markeringer ved bænkene.
- 18.13. Delområde 9, Femte Juni Plads: Dette område er meget utilgængeligt. Der bør være stiplede linjer ud to eller tre steder, samt skrå kantsten og fliser til området med lidt ledelinjer. Også her skiltning. Kan blinde og handicappede få adgang til den meget skønne kvindeskulptur for enden af dette smalle parkområde? Blinde vil gerne kunne mærke på kunstværket, der kunne evt. oprettes et stiforløb rundt om skulpturen. Der bør etableres fodgængerovergang til området, evt. med lysfyr og forhøjede stiplede linjer.

Forvaltningens kommentarer:

Ad 18.1. Forvaltningen tager ønsket til efterretning, men der er ikke plads til at udvide stien på stedet, hvor det i givet fald ville give mest mening, nemlig på hjørnet mellem delområde 1 (Stien til Flintholm St.) og delområde 2 (Skålen). Forvaltningen vil se på muligheder for forbedring af forholdene på stedet, og har allerede skrevet i udviklingsplanen "Af sikkerhedsmæssige årsager kan der laves rumleriller på belægningen 3-5 meter før og efter overgangen/hjørnet mellem område 1 og område 2, for at nedsætte farten for cyklister".

Ad 18.2. Forvaltningen er opmærksom på at tilgængeligheden i delområde 2 (Skålen) er udfordret af, at det fungerer som et knudepunkt, hvor der er adgang til og fra flere steder, og der er store terrænspring. Stien op til Magneten er anlagt som en sekundær grussti, og det vil være vanskeligt at udvide den grundet terrænforholdene. En tilgængelig sti ned i græsskålen, vil reducere græsarealet betragteligt, da der ville skulle etableres en lang rampe. I udviklingsplanen er der foreslået indplantning af buske langs kanten på begge sider af trappen for at markere skålen/kanten. Forvaltningen har tilføjet i udviklingsplanen, at " Ved fremtidige anlægsprojekter bør det ses på god tilgængelighed for alle borgere"

Ad 18.3 Forvaltningen er opmærksom de to broer over grøfterne i området, da de bliver glatte i regnvejr og om vinteren ved frostvejr, hvilket giver udfordringer for nogle brugergrupper. Der er for nylig foretaget tiltag for en mere skridsikker overfladebelægning og det kan undersøges om der kan gøres mere, og om der som supplement eventuelt kan opsættes et gelænder.

Der er ikke nogen tilhuggede træbænke (træplinte) i delområde 3. De kommer først i delområde 4, se svar i Ad 18.4.

Ad 18.4. Forvaltningen er opmærksom på, at nogle af egeplintene trænger til udskiftning og har skrevet i udviklingsplanen at "De to egeplinte ved petanquebanen bør udskiftes inden for en nærmere årrække, da de er ved at være mørnede og svampegroede". I den forbindelse vil nye bænke kunne etableres plant og tilgængeligt.

Ad 18.5. Hovedstien i området er allerede en god bred sti. Der er ikke planer om at etablere flisestier, da dette vil ændre den uformelle eng- og parkkarakter områderne har i dag. Herudover ville det indskrænke det areal, der i dag kan benyttes til bl.a. boldspil og arrangementer og beplantningen i områderne.

Ad 18.6. Forvaltningen gør opmærksom på, at der i slutningen af 2025 er kommet flere bord/bænkesæt både uden for legepladsen Femte Juni Plads og inde på legepladsen. Træstammer til ophold på legepladsen er ikke nogen god ide, da de forvitrer med tiden og så blander sig med faldgrus og stibelægninger, hvilket giver nogle sikkerhedsmæssige udfordringer. Forvaltningen lader dog gerne træstammer ligge i kanterne af de grønne områder til gavn for biodiversiteten og faunaen i området, og dem må børnene også gerne sidde på.

Ad 18.7 Forvaltningen tager bemærkningen om stiens stejthed til efterretning. Der er ikke umiddelbart mulighed for at ændre på stiens hældning uden at det får betydning nede i parken, hvor en tværsti til stationen starter, der hvor hældningen ophører.

En eventuel opsætning af et gelænder lang stien fra Godthåbsvej og ned i parken, vil skulle undersøges nærmere, herunder om der eventuelt kan findes midler hertil.

Ad 18.8. Forvaltningen har noteret sig, at der foreslås en tilgængelig sti fra stien til stationen og ind til hundegården med ledelinjer og med en hundeskulptur og bordbænkesæt.

Forvaltningen har planlagt at kigge på området omkring indgangen til hundegården, når Frederiksberg Forsyning er færdig med at renovere overløbsrenden i løbet af 2026-2027. I forhold til flisegange henvises til svaret i Ad 18.5.

Ad 18.9. Forvaltningen vurderer at stien fra hovedstien og hen til stationen har et svagt fald, men vil forholde os til spørgsmålet i forbindelse med det kommende Harrestrup Å klimatilpasningsprojekt i 2028-2031, der forventes at medføre ændringer i stien.

Ad 18.10. Forvaltningen synes det er en god idé med et piletræ i denne ende af parken. De to nåletræer der er på hjørnet i dag vil snart blive flyttet længere ind i parken i forbindelse med, at Frederiksberg Forsyning er ved at skulle udskifte en overløbsrende. Når de er færdige vil der blive plantet et nyt fyrretræ på hjørnet så der er en gruppe på tre fyrretræer. Forvaltningen vil undersøge muligheden for at plante en hængepil ved siden af den stor sten uden for hundegården i kanten af det nuværende levende hegn.

Ad 18.11 I forhold til en årlig udskiftning af bedet mellem Grøndalsvej og hovedstien i Grøndalsengen, så kan det oplyses at området er udlagt til blomstereng, og at arealet er meget værdifuldt for biodiversiteten i området. Området vil blive anvendt af Frederiksberg Forsyning i forbindelse med den nævnte udskiftning i Ad 18.8. og vil efterfølgende blive retableret i stil med det nuværende med en blomstereng, der er kantet med en hæk mod Grøndalsvej.

Ad 18.12 Forvaltningen bemærker, at der er tale om et klassisk anlæg, der er opbygget symmetrisk omkring en akse og bestående af både plæner, staudebed, rosenbede og busketter. Forvaltningen er opmærksom på, at busketterne trænger til udtynding og indplantning med mere parkprægede arter, hvilket der også er lagt op til i udviklingsplanen. I forhold til stierne henvises til svaret i Ad. 18.5.

Ad 18.13. Forvaltningen vurderer, at forslaget om flere belægninger på alléen vil reducere parkkarakteren i det historiske og fredede anlæg.

Der er allerede et fodgængerfelt i den sydlige del af Femte Juni Plads, fra fortovet i begge sider af alléen. Forvaltningen vurderer ikke, at der er så mange brugere af overgangen, at der også er behov for et lysfyrr.

Hvad angår muligheden for at komme ind og røre ved skulpturen, vil det, som I nævner kræve at der anlægges en fast belægning rundt om skulpturen, og det vurderes ikke at være foreneligt med udviklingsplanens intentioner om at styrke områdets parkkarakter, og et sammenhængende grønt forløb på Femte Juni Plads.

Der har tidligere været blomsterbed omkring skulpturen. I udviklingsplanen står der "Der kan anlægges et bed med stauder og græsser omkring monumentet af kvinden med spejlet i den sydlige ende, som spiller farvemæssigt sammen med de nordligere anlæg". Der er i øvrigt beskrevet at der igen kan opsættes bænke på den eksisterende ølandsbrudbelægning syd for monumentet.